

Rutin

Förenklad provtagning av skolbarn från förskoleklass till och med gymnasium

Under läsåret 2020 - 2021 har en god rutin för smittspårning i skolor i Västra Götaland utarbetats och successivt utvecklats av Smittskydd Västra Götaland. En särskild del av Smittskydd Västra Götalands hemsida har avdelats för skolsmittspårning ("Skolpuffen"), innehållande bland annat instruktioner till skolor i hur man ska förfara vid fall i skolan, samt informationsbrev till vårdnadshavare, inklusive översättningar.

Arbetsuppgifter i smittspårningen har fördelats mellan ansvarig rektor, en nyinrättad covidsamordnare för skolorna i varje kommun och smittskyddet. Vårdcentraler har varit behjälpliga med provtagning av elever och uppgifter som behandlande läkare.

Skolbarn har huvudsakligen provtagits med samma prov som övrig befolkning; så kallat nasopharynxprov för PCR-test. Många barn har upplevt provtagningen som obehaglig, speciellt som den ofta behövt upprepas flera gånger under en termin.

Successivt har Smittskydd Västra Götaland noterat att färre barn provtagits vid smittspårning runt fall i en klass, vilket försämrat smittspårningen och ökat risken för smittspridning i klassen. Vårdnadshavare har också anmärkt på att de behöver ta ledigt från arbetet för att ordna provtagning på vårdcentral.

Följande behov har identifierats:

1. Förenklad provtagning som är mindre smärtsam för barnen, men samtidigt har god prestanda för sensitivitet och specificitet.
2. En lösning där provtagningsmaterial distribueras från skolan samtidigt som man informerar om att smittspårning i en klass kommer att ske.
3. Önskemål om närområdesansvar för vårdcentraler (offentliga och privata) för skolor från förskoleklass till och med gymnasium under rådande pandemi.

Beslut från den regionala särskilda sjukvårdsledningen

Kontakt togs med den regionala särskilda sjukvårdsledningen (RSSL) med önskan om hjälp med ovanstående. RSSL har beslutat om följande:

- Ett tillfälligt närområdesansvar för skolor för samtliga vårdcentraler (offentliga och privata). Arbete pågår för nu för fördelning av skolor mellan vårdcentralerna.
- En arbetsgrupp för covidprovtagning i skolan underställd RSSL Provtagning. Gruppen har bred representation, och är i slutskedet med att ta fram en rutin för provtagning och logistik, som ska knyta an till den för skolvärlden väl inarbetade rutinen från Smittskydd Västra Götaland.

Beslutat prov inklusive prestanda

Så kallat gurgeltest för covid-19 har upphandlats för användning vid smittspårning i regionens skolor. Barnet får gurgla en koksaltlösning i några sekunder, och därefter spotta ned i ett provrör. Provets prestanda vad gäller specificitet och sensitivitet är jämförbar med andra salivtest, men har något lägre sensitivitet än PCR-test från nasopharynx. Denna skillnad kompenseras rimligen av förväntat högre antal testade elever.

Beslutad förenklad logistik runt provtagning

Vid behov av smittspårning i en klass tillhandahåller skolan testmaterialet. Vårdnadshavaren skannar in en QR-kod med mobil eller registrerar sitt prov online på dator för erhållande av provsvar. Efter provtagning i hemmet enligt instruktion i provtagningskittet (finns på alla vanligt förekommande språk) lämnar vårdnadshavaren in provet på den vårdcentral som har närområdesansvar för barnets skola.

Vårdcentralen registrerar provet och sänder det vidare till analyserande enhet Eurofins. Vårdnadshavaren får provsvar till registrerat mobiltelefonnummer. Smittskyddsinformation, smittskyddsanmälan och smittspårning utanför skolan genomförs vid påvisad covid-19 av den Regionala Smittspårningsenheten (RSE) (alternativt vårdcentralen).

Uppgiftsfördelning vid smittspårning i skolor i Västra Götaland

Smittspårning i skolor sker i samarbete mellan vårdnadshavare för elev, rektor, skolcovidsamordnare för kommunen, vårdcentral med närområdesansvar för aktuell skola, Regionala smittspårningsenheten och Smittskydd Västra Götaland.

Provtagningsmaterial

Västra Götaland utanför Göteborgs kommun

Provtagningskit för upphandlat gurgeltest ska finnas i lager på respektive skola. Fler provtagningskit beställs av skolcovidsamordnare från Regionservice enligt särskild rutin. De levereras till vårdcentral med närområdesansvar för aktuell skola. Kommunen eller skolan ansvarar för att hämta dem till skolan.

Göteborgs kommun

En särskild rutin finns med direktleverans av provtagningskit för gurgeltest till skolor när behov uppstår. Lager finns i kommunen. Vårdcentralen är inte mellanlager vid beställning.

Rektors ansvar

Vid behov av smittspårning i skolan har rektor ansvar för att följa handlingsplanen på Smittskydd Västra Götalands hemsida under den så kallade skolpuffen, [Information till förskola, skola och högre utbildning - Vårdgivarwebben Västra Götalandsregionen \(vgregion.se\)](#).

- Ansvara för att kartläggning av smittsituationen görs
- Ansvara för att informationsbrev och provtagningskit lämnas till vårdnadshavare. Vid behov av översättningar av brev och provtagningsinstruktion finns dessa på Skolpuffen under rubriken ”Översättningar”
- Samarbeta med skolcovidsamordnare och Smittskydd Västra Götaland.

Skolcovidsamordnarens ansvar

- Ha överblick över smittsituationen på skolan.
- Hålla samman smittspårningen och samarbetet mellan skola och Smittskydd Västra Götaland.
- Kontakta vårdcentral när prover ska sändas från en klass, så att de är förberedda.
- Beställa nya provtagningskit från Regionservice (instruktion finns).

Vårdnadshavares ansvar

- Ta emot information och provtagningskit för gurgelprov.
- Ta prov på sitt barn och registrera sig för provsvar enligt provtagningsanvisning.
- Lämna prov till närområdesansvarig vårdcentral enligt informationsbrev från skolan.
- Ta emot provsvar som kommer i mobiltelefon som registrerats.
- Vid positivt provsvar, följa förhållningsregler från Smittskydd Västra Götaland.

Närområdesansvarig vårdcentral's ansvar

- Ta emot beställt provtagningsmaterial från Regionservice för avhämtning av kommun/skola. Kartonger registreras vid ankomst. OBS annan rutin i Göteborgs kommun.
- Ta emot prov från elev eller vårdnadshavare.
- Vara behandlande läkare till positivt fall om behov uppstår.
- Överlämna smittspårning till Regionala smittspårningsenheten, om man inte väljer att smittspåra själva.
- Provta elever vars föräldrar saknar telefon enligt ordinarie rutin för patienter.

Enstaka elev eller personal med symptom söker som vanligt på vårdcentral.

Regionala smittspårningsenhetens ansvar

- Vid positivt provsvar ge smittskyddsinformation till den provtagnes vårdnadshavare alternativt gymnasieeleven.
- Göra smittskyddsanmälan.
- Smittspåra i närmiljön runt fallet (familj, fritidsaktiviteter), men inte i skolmiljön.

Utarbetad i samarbete mellan:

Per Sikora, PhD

Eva Lindhusen Lindhé

Regional Samordnare
Covid-19 Provtagning
Koncernkontoret
Västra Götalandsregionen

Bitr. smittskyddsläkare
Ordf. för strategigruppen
för skolfrågor
Smittskydd Västra Götaland

Anna Aronsson

Regionutvecklare
Enhet vårdval och fördjupad uppföljning
Koncernstab beställning och produktionsstyrning av hälso- och sjukvård
Koncernkontoret Västra Götalandsregionen

Innehållsansvarig

Eva Lindhusen Lindhé, Bitr. smittskyddsläkare, Smittskydd Västra Götaland